د قربانی متعلق(۶۷) مسایل

تالیف : الشیخ محمد بن صالح المنجد (حفظه الله تعالی)

پښتو ژباړه : عامر حسن (غفر له)

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

الحمدلله والصلاة والسلام علی رسول الله وعلی اله وصحبه ومن والاه اما بعد:

۱- اضحیه هغه حیوان ته وایی چی د غټ اختر په ورځوکی د الله د قربت

حاصلولو په نیت سره ذبح کولی شی لکه اوښان ،ګډی او بیزي غواګانی

او اضحیه ورته ځکه وایی چی پدی ورځوکی دا د اشراق په وخت کی ذبح کولی شی یعنی د دورځی د راختو په وخت او دیته اضحیه او ضحیه هم وایی

۲- د اضحیه حکم د هجرت په دویم کال باندی نازل شوی دی او دا د اسلام

د شعایرو څخه ده چی دکتاب سنت او اجماع په ذریعه سره مشروعه شوی ده

الله تعالی فرمایی خپل رب لپاره مونځ وکړه او قربانی وکړه

او د هر امت لپاره مونږ یو عبادت (حج)ګرځولی دی دی لپاره چی دالله نوم په هغه حیواناتو باندی واخلی چی الله دوی ته ورکړی دی

او قربانی کول د نبی علیه السلام نه قولا او عملا ثابت ده او پدی باندی تر وسه پوری مسلمانان عمل کوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳-د قربانی اجر او ثواب ډیر زیات دی لیکن هیڅ حدیث کی دا نشته چی

ځومره مقدارکی یی ثواب دی

ابن العربی المالکی رحمه الله فرمایی : د قربانی د فضایلو باره کی خلکو ډیر احادیث روایت کړی دی چی ټول عجایب او غرایب دی (صحیح ثابت ندی)

او باید هغه ځوک دی دی مساله ته متوجه شی چی په اجتماعی ویب سایټو باندی احادیث نشروی او یو بل سره شریکوی

۴- د جمهورو علماو په نزد قربانی سنت موکده ده او بعضی علما وایی چی دا

په قدرت لرونکی باندی واجب ده

او دا د ابو حنیفه مذهب دی او یو روایت د امام مالک او احمد نه هم شته او شیخ الاسلام ابن تیمیه هم غوره کړی دی نو هیڅ مسلمان مومن چی قدرت لری هغه له جایز ندی چی دی کی کوتاهی وکړی

ابو هریره رضی الله عنه فرمایی د چا چی قدرت او وس وی او بیا هم قربانی ونکړی نو زمونږ عیدګاه ته دی نه راځی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- قرباني د ټولو خلکو په حق کې مشروع ده سړي وي که ښځه مسافر وي او

که مقيم د بانډې والا وي اوکه ښار والا مګر حاجي نو د امام مالک په نزد

حاجي قرباني نشي کولي بلکې هغه باندې هديه لازمه ده او دا قول شيخ

الاسلام بن تيميه رحمه الله اختيارکړي دی

او د هغه شاګرد ابن القيم هم غوره کړي دی او په معاصرينوکې د شيخ ابن

العثيمين همدا قول غوره کړي دی

۶- د چا سره چې د قرباني کولو لپاره پيسې نه وي نو څه باک نشته چې د چا

نه قرض وکړي کله چې هغه اميد لري چې دا واپس کړي مثلا که چيرته يې

وظيفه درلوده نو قرض به راوخلي او دمياشتي په اخرکې د تنخواه نه به يې ورته

اداکړي

يا دې د قرباني ځناور په کشتونو باندې واخلي البته که د قرض د واپس کولو

اميد نه لري نو بهتره داده چې قرض ونکړي دی لپاره چې هغه شی په ځان

باندې واجب نکړي چې الله پرې ندی واجب کړي

شيخ الاسلام بن تيميه رحمه الله فرمايي که چيرته د قرض واپس کولو اميد يې

لره نو قرض کول ورله بهتر دی او دا کار پرې واجب ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- د هغه صدقاتو څخه چې مستحب دي یو دا هم ده چې د قربانۍ څخه

عاجز مسکین خوشحاله کړی شي او هغه داسې چې د قربانۍ کولو پیسې ورله ورکړی شي یا ورته یو حیوان هدیه کړی شي چې قرباني پرې وکړي د عقبه بن عامر رضی الله عنه څخه روایت دي چې نبی علیه السلام د قربانۍ څناور د صحابه مابین کې تقسیم کړی وو

او د ښوکارونو او نیکیو څخه دا هم ده چې د چا چې ډیرې قربانیانې وي هغه دي باید یو داسې فقیر ته یوه ترینه ورکړي چې اهل او عیال لري او د خپلوانو څخه وي چې په خپل کور کې حلاله کړي او هغه او د هغه اهل ټول په خوشحالۍ کې شریک شي

۸- د قربانۍ حکمتونه

۱- د الله تعالی عبادت کول پدې سره چې دالله تعالی حکم نافذ کړی شي الله تعالی فرمایي الله ته ددې څناورو غوښې او وینې نه رسیږي بلکې هغه ته ستاسو تقوی رسیږي

۲- د ابراهیم علیه السلام د سنتو ژوندي کول

۳- د الله تعالی په مختلفو نعمتونو باندې شکر ایستل او د هغې څخه یو نعمت د حیواناتو نعمت دی

الله تعالی فرمایي دي لپاره چې هغوی خپلو فایدو ته حاضر شي او د الله نوم په معلومو ورځو کې یاد کړي څکه الله تعالی دوی ته چارپایان ورکړي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- دی لپاره چی د مختلفو هیوادونو خلک د حج په بعضی شعایروکی د یو بل سره شریک شی

۴- په ځان او اهل بیت باندی خرچه کول او دګاونډیانو او دوستانو اکرام کول او د اختر په ورځ په فقیرانو باندی صدقه کول

۹- د قربانی ذبح کول د هغی په پیسو باندی د صدقه نه غوره دی ځکه

قربانی ذبح کول د اسلام د شعایرو او د نبی علیه السلام د سنتو څخه ده

او دا د ایمه اربعه مذهب دی سعید بن المسیب فرمایی که زه په یوه بیزه باندی قربانی وکړم دا ماته ددی نه ډیر خوښ دی

چی سل درهمه صدقه ورکړم

او ځکه چی ذبح کول یو مستقل عبادت دی چی مقصود دی

الله تعالی فرمایی او خپل رب لپاره مونځ وکړه او قربانی ورکړه

اوکه چیرته ددی نه خلکو مخ واړو او ددی په ځای یی د پیسو صدقه کول شروع کړل نو دا شعیره او حکم به معطل او عبث شی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۰- په قرباني کی اصل دادی چی دا د ژوندو په حق کی مشروع ده لکه نبی علیه السلام او د هغه صحابه و به د خپل ځانونو او اهل بیت له طرفه قرباني کوله

او د مړو له طرفه قرباني کول هم جایز دی لیکن که هغوی وصیت کړی وی نو د هغوی د وصیت تنفیذ به کیږی

یا د ژوندو سره که هغوی هم په مجازی طور سره حساب شی مثلا یوکس د خپل ځان او اهل بیت له طرفه قرباني کوی او هغه د مړو او ژوندو دواړو نیت وکړی

۱۱- د مړی د طرفه د قرباني پیسی ورکول جایز دی او فقهای کرام فرمایی چی ددی ثواب به مړی ته رسیږی او هغی ته فایده هم رسیږی لکه څنګه چی د هغه له طرفه د صدقه فایده هغه ته رسیږی

او شیخ الاسلام بن تیمیه رحمه الله فرمایی چی د مړی له طرفه د قرباني پیسی صدقه کول ددی نه بهتر دی چی قرباني ذبح کړی شی ځکه د مړی د طرفه قرباني کول د سلفو په وخت کی نه وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- د قربانی د صحت لپاره دا شرط دی چی د چارپایانو څخه به وی لکه

لکه اوښان غواګانی ګډی او بیزی او ددی ټول اقسام ځکه الله تعالی فرمایی

۱۳ -یوه ګډه او بیزه د یوکور د افرادو له طرفه کافی ده

نوکه یوکس دکور والاو نه قربانی وکړی یا یوی ښځی د خپل خاوند له طرفه یا د اهل بیت له طرفه قربانی وکړه نو دا ټول به په اجرکی شامل وی او حکم د قربانی به نافذ وی

ابو ایوب انصاری رضی الله عنه فرمایی یوکس به د ځان له طرفه او دکورو خلکو له طرفه یوه قربانی کوله او خپله به یی هم خوړله او نورو ته به یی هم ورکوله

۱۴-که چیرته قربانی کونکی په قربانی کی د یوکس د شمولیت نیت ونکړی

نو هغه به ددی نیت نه بغیر هم پکی شامل وی کله چی هغه دده د اهل بیتو څخه وی

او د اهل بیت نه مراد هر هغه څوک دی چی په عرف او لغت کی پری ددی لفظ اطلاق کیږی لکه اهل عیال ښځه او بچیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۵- که چیرته یوکورکی ډیر وروڼه سره د اولادو اوسیدل نو د ټولو د طرفه یوه قربانی کافی ده البته که د هریو بیل بیل کور وی نو هر یوکور والا به بیله بیله قربانی کوی

۱۶- د چا چی د یو ښځی نه ډیری ښځی وی د هغی ټولو له طرفه یوه قربانی کافی ده لکه د نبی علیه السلام یوه قربانی د هغه د ټولو بیبیانو له طرفه کافی شوی وه

لیکن یوه ښځه به د قربانی په څه شی سره خاص کولی نشی بلکی ټولی به یو شان حیثیت لری

۱۷- په اوښ کی وه کسان حصه اغستلی شی (د وه کسانو له طرفه کافی دی) او دغه شان په غوا کی هم وه کسان شریکدی شی جابر بن عبدالله رضی الله عنهما فرمایی چی د حدیبیه په موقع باندی مونږ د نبی علیه السلام سره یو ځای قربانی وکړه او یو اوښ مو د وه کسانو له طرفه حلال کړ او یوه غوا مو د وه کسانو له طرفه ذبحه کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- په غوا یا اوښ کی شراکت جایز دی اګرکه بعضی شریکان قربانی کول

نه غواړی بلکی نذر یی منلی وی یا صدقه کول غواړی یا د میلمه لپاره غوښه کول غواړی یا وغیره وغیره او هر یو ته به د نیت ثواب میلاویږی

۱۹- په غوا یا اوښ کی د وه کسانو نه کم هم شریکیدی شی ځکه چی کله وه پکی شراکت کولی شی نو من باب اولی پکی د وه نه کم شریکیدی شی

۲۰- په ګډه او بیزه کی د یوکس نه زیات شراکت نشی کولی ځکه دی باره کی څه دلیل نشته لکه څنګه چی اته یا ډیرکسان په اوښ او غواه کی نشی شریکیدی ځکه عبادات ټول توقیفی دی د حد نه تجاوز کول پکی صحیح ندی نه دکمیت (څومره والی) په لحاظ سره او نه دکیفیت په لحاظ سره

۲۱- په قربانی کی کوم حیوان ذبح کول بهتر دی بعضی علما وایی چی افضل دادی چی ګډ ذبح کړی شی ځکه دا د نبی علیه السلام عمل دی او جمهور علماو وایی افضل اوښ دی بیا غوا بیاګډ بیا بیزه

او ددوی دلیل دا حدیث دی چی نبی علیه السلام فرمایی چا چی د جمعی په ورځ د جنابت غسل وکړ او بیا مسجد ته لاړی نوګویا کی هغه د اوښ صدقه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړه او څوک چې په دویم ساعت کې لاړ نو ګویا کې هغه د غوا صدقه وکړه او څوک چې په دریم ساعت کې لاړ نو ګویا کې هغه د ګډ قرباني وکړه

نو اوښ یې د ټولو نه مخکې ذکرکړه بیا یې غوا بیا یې ګډ

۲۲- د قرباني لپاره هغه حیوان افضل دی چې چاق وی غوښه یې ډیره وی په خلقت سره کامل وی ښایسته شکل لری

ابو امامه بن سهل فرمایي مونږ به د قرباني لپاره حیوانات څربول او مسلمانانو به هم څربول

د انس رضی الله عنه څخه روایت دی چې نبی علیه السلام به په دوه ګډانو قرباني کوله چې برګین او ښکره ور به وو

۲۳- باید د قرباني څناور هغه عمر ته رسیدلی وی چې شریعت د قرباني د څناور لپاره مقرر کړی دی

نبی علیه السلام فرمایي مه ذبحه کوی مګر دوه کلني حیوان مګر که ستاسو حالت کمزوری وی نو د ګډی شپږ میاشتینی بچې هم ذبح کولی شي

د مسنه نه مراد هغه دی چې غاښونه یې راغلی وی او جذعه بیا ددی نه کم دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مسنه په اوښانوکی د اوښ هغه بچی چی پینځه کاله یی شوی وی او شپږم یی روان وی

او په غواه ګانوکی هغه د غوا بچی چی دوه کاله یی شوی وی او دریم یی روان وی

او په بیزوکی چی یوکال یی شوی وی او دویم کی روان وی

او په ګډوکی چی شپږ میاشتی یی شوی وی او ومی کی داخلی وی

نو په قربانی کی ددی خاص عمر خیال کول ضروری دی نه پدی کی کموالی جایز دی او نه تجاوز

۲۴- باید د قربانی ځناور د قربانی کونکی په ملکیت کی وی یا یی اغستی وی یا ورته چا هبه کړی وی یا ورته میراث کی پاتی شوی وی

او د یتیم ولی کولی شی چی د هغه د مال څخه د هغه لپاره قربانی وکړی کله چی هغه پری خوشحالیږی اوکه ونه کړی شی نو زړه یی خفه کیږی

ابن قدامه رحمه الله فرمایی کله چی د یتیم له طرفه قربانی کوی نو په هغی باندی به صدقه نه کوی بلکی ټوله غوښه به یتیم ته ورکوی ځکه د یتیم د مال نه صدقه ورکول صحیح ندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- د قربانی د صحت لپاره شرط دادی چی په مقرر وخت کی به قربانی کوی کوم چی شریعت مقرر کړی دی

او د قربانی وخت د اختر د مونځ نه پس شروع کیږی

نبی علیه السلام فرمایی پدی ورځ کی اولنی کار چی مونږ یی کوو هغه دادی چی مونځ کوو بیا راځو او قربانی کوو او چا چی داکار وکړو نو هغه زمونږ دسنتو تابعداری وکړه

۲۶- چا چی د اختر د مونځ نه مخکی قربانی وکړه نو دا قربانی یی نه کیږی او نه به ورله کافی شی

نبی علیه السلام فرمایی چا چی د مونځ نه مخکی قربانی وکړه نو دا صرف غوښه ده چی خپل اهل ته یی وړاندی کوی او عبادت او نسک ندی

۲۷- د قربانی وخت د څلورمی ورځی په نمر پټیدو باندی ختمیږی یعنی د قربانی څلور ورځی دی د اختر ورځ او دری ورځی د اختر د اولنی ورځ نه وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۸- د قربانی بهترین وخت اولنی ورځ ده او هغه وخت دی چی خلک د مونځ نه فارغ شی او هره بله ورځ د هغی ورځی نه بهتره ده چی راتلونکی وی ځکه پدی کی د خیر په کارکی مخکی والی دی او ښه خبره داده چی څلورمی ورځی ته قربانی وروسته نکړی ځکه چی بعضی علماو ویلی دی د قربانی ورځی صرف دری دی

۲۹- قربانی کول دورځی او دشپی دواړو وختونوکی جایز دی البته دورځی یی کول ډیر افضل دی دی لپاره چی د شعیره اظهار وشی او غریبانان یی ووینی

۳۰- که د قربانی وخت ترینه تیر شو او قربانی یی ونکړه نوکه صرف قربانی وه هیڅ باک نشته البته که نذر یی منلی وو نو د قربانی قضایی به راړوی او وروسته به یی ذبح کوی او د ذبح طریقه به همغه وی لکه څنګه چی یی اختر کی ذبح کوی

۳۱- د قربانی د شروطو څخه دا هم دی چی د ټولو عیبونو نه به پاکه وی کوم عیبونه چی د قربانی په صحت کی مانع وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه قرباني ددې لپاره وي چې الله ته پرې قربت حاصل شي او الله تعالى نه قبلوي مګر پاک شي نو پکار ده چې د قرباني ځناور د ټولو عيبونو نه پاک وي

۳۲- په حديثوکې څلور داسې عيبونه راغلي دي چې کوم حيوان کې موجود وي په هغې قرباني نه کيږي

برا بن عازب رضى الله عنه فرمايي چې نبي عليه السلام په مونږکې ودريده او ويې فرمايل په قرباني کې جايز ندي هغه حيوان چې په يوه سترګه باندې ړوند وي او ړوند والي يې واضح وي هغه چې ګوډ وي اوګوډوالي يې ښکاره وي هغه چې مريض وي او مرض يې ښکاره وي او هغه چې بالکل غوښه پکې نه وي

۳۳- د ښکاره مرض نه مراد هغه بيماري ده چې د هغې اثار په حيوان باندې ظاهر شي لکه تبه چې حيوان د خوراک څښکاک څخه منع کړي او هغه خارښ چې غوښه ورله خرابه کړي او په صحت باندې ورله بد اثر وکړي يا داسې زخم چې په بدن او صحت باندې ورله اثرکوي

البته معمولي مرض يا معموليګوډ والي يا لګ د غوښې کموالي څه پرواه نکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۴- پدی عیبونو پسی هغه عیبونه هم تړل کیږی (یعنی هغه به هم ددی په حکم کی وی) چی ددی پشان وی یا ددی نه سخت وی

لکه په دواړو سترګو ړوند حیوان ځکه دا د یو سترګی باندی د ړوند حیوان نه بدتر دی

مرګ ته نژدی حیوان ځکه دا د ډیر مریض حیوان نه بدتر حالت کی دی

دکوم حیوان چی یوه ښپه یا لاس کټ شوی وی ځکه دا دګوډ حیوان نه بد تر دی

۳۵- غوږ خکر لکی کوناټی که د پیدایش نه غیر موجود وی نو دداسی حیوان باندی قربانی کول درست دی اوکه چیرته کټ کړی شوی وو نو بیا هم پری قربانی جایز ده لیکن مکروه ده البته که دګډی لم کټ کړی شوی وی نو دی باندی قربانی صحیح نده ځکه دا د بدن په یو خاص جزکی نقصان دی

۳۶- په هغه حیوان باندی قربانی کول مکروه دی چی غوږ یی شلیدلی وی یا یی بعضی غاښونه ولیدلی وی یا یی خکر مات شوی وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۷- په خصي څناور باندې قرباني جايز ده ځکه نبي عليه السلام په دوه

داسې ګډانو باندې قرباني کړې وه چې خصيان وو او ځکه په خصي والې سره د حيوان غوښه خوږيږي ابن قدامه رحمه الله فرمايي پدې مساله کې مونږ ته هيڅ اختلاف ندې معلوم

لکه څنګه چې نبي عليه السلام په غير خصي حيوان باندې هم قرباني کړې ده لکه اهل سننو دا حديث روايت کړې دې ابو سعيد خدري رضي الله عنه فرمايي چې نبي عليه السلام به په يو غير خص خکرورګډ باندې قرباني کوله چې تک تور به وو

۳۸- قرباني په دوه شيانو سره متعينه کيږي يا په قول سره چې ووايي دا

حيوان د قرباني لپاره دې يا په نيت سره چې د قرباني په نيت سره يو حيوان واخلې

۳۹-کله چې يو حيوان د قرباني لپاره متعين کړې نو دې باندې يو څو

احکام لاګوکيږي

۱ددې خرڅول هبه کول وغير جايز ندي

ځکه دا د هغه شي په څير شوه چې نذر کولې شي مګرکه ددې نه په غوره بل حيوان يې بدل کړې يا يې خرڅ کړې چې بل ددې نه ښه واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چې هغې ته داسې عیب ورسیږي چې د قربانۍ کولو مانع ګرځي نو ضروري ده چې هغه په یو بل حیوان سره بدل شي چې روغ وي

البته که دا عیب ورته بغیر د کوتاهۍ او تجاوز نه ورسیږي نو بیا دې ذبحه کړي څه باک نشته

که غلا کړی شو یا ضایع شو نو د هغې په شان بل راوړل به ددې ذمه واري وي البته که بغیر د کوتاهۍ او بغیر د تجاوز نه ترینه ضایع شي نو خیر دی

که بچې راوړي نو د بچې حکم هم ددې حیوان دې هغې سره به ذبح کولی شي

۴۰- چا چې د قربانۍ نیت وکړو او بیا یې نیت فسخ کړ نو هغه باندې هیڅ نشته البته که د قربانۍ د حیوان تعیین یې کړی وي نو بیا یې ذبح کول ورباندې واجب دي او رجوع نشي کولی ځکه دا په تعیین سره دده د ملکیت نه وتلی دی

۴۱- د قربانۍ کونکي لپاره بهتره ده چې پخپله باندې حیوان ذبح کړي کله چې خپله ذبح کولی شي ځکه ذبح یو عبادت دی او د الله قربت دی نو باید انسان یې پخپله ترسره کړي

او ځکه دا د نبي علیه السلام طریقه وه او نبي علیه السلام په هر شي کې زمونږ لپاره نمونه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوکه پخپله یی نشوه ذبح کولی نو بل چا ته دی ورکړی چی ذبح یی کړی ورله

۴۲- د قربانی د ذبح کولو لپاره بل څوک نایب ګرځول جایز دی ځکه نبی علیه السلام په حجه الوداع کی دری شپیته اوښان پخپله ذبح کړی وو او باقی یی علی رضی الله عنه ته سپارلی وو نو هغه سل مکمل کړل

۴۳- افضل داده چی هغه چاته ذبح وسپاری چی متقی وی او د ذبح په احکامو باندی علم لری

امام قرافی فرمایی خلکو به د ذبح لپاره دین داره خلک اختیارول

او د مسلمان لپاره احتیاط دی کی دی چی خپله ذبیحه یهودی یا عیسای ته ونه سپاری

۴۴- څوک چی د قربانی اراده لری هغه له جایز ندی چی خپل نوکان ویښتان کټ کړی د ذوالحجه د اولی ورځی نه تر دی چی قربانی وکړی

ام سلمه رضی الله عنها فرمایی چی نبی علیه السلام فرمایلی دی کله چی د ذوالحجه لس ورځی راشی او یوکس د قربانی اراده لری نو هغه له جایز ندی چی د خپلو ویښتو یا څرمن نه څه شی کټ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او یو بل روایت کی دی چی ندی اخلی د خپلو ویښتانو او د خپلو نوکانو نه څه شی

امام نووی فرمایی چی د ویښتو او نوکانو نه د اغستلو معنی داده چی نوک په قلم کولو یا ماتولو سره کټ کړی شی یا ویښتان په خرولو وړوکی کولو ویستلو سوزولو وغیره سره ختم کړی شی

او د ویښتانو نه مراد د سر ویښته د تخرګونو ویښته د بریتونو ویښته د نامه نه لاندی ویښته او د بدن ټول ویښتان دی

نو د اختر د مونځ نه مخکی به ویښتانوکی هیڅ ګوتی نه وهی نه به یی کټ کوی اګرکه د اختر مونځ ته د زینت کولو په نیت دا کارکوی اوکه د اختر په اوله ورځ یی قربانی ونکړه نو همداسی په پاتی کیږی(یعنی ویښتان او نوکان به نه کټ کوی) تر دی چی قربانی وکړی

۴۵- دا حکم هغه چا سره خاص دی چی قربانی کوی دکور نورو افرادو ته

دا منع متوجه نده ځکه نبی علیه السلام به د خپل کور والاو د طرفه قربانی کوله او هغوی ته یی حکم نه ووکړی چی ویښتان او نوکان دی نه کټ کوی

دی وجی نه د قربانی کونکی دکور خلکو لره جایز دی چی پدی لسو ورځوکی خپل ویښتان یا نوکان کټ کړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶- دا نهی او منع خاص ده په هغه چا پوری چی قربانی د ځان له طرفه کوی البته که څوک د بل چا د طرفه قربانی کوی چی وصیت یی ورته کړی وی یا یی وکیل ګرځولی وی نو هغه پدی نهی کی نه شامیلږی(ویښتان او نوکان کتړ کولی شی)

او بعضی زنانه چی دا کارکوی چی خپل زوی یا ورور ته د قربانی ورسپاری دی لپاره چی پدی لسو ورځوکی هغه خپلو ویښتانو یا نوکانوکی ګوتی ووهی دا کار جایز ندی ځکه حکم په قربانی کونکی پسی متعلق دی برابره ده که خپله قربانی وکړی یا یی بل ته وسپاری

۴۷-کله چی هغه کس چی د قربانی اراده یی وی د خپلو ویښتانو نوکانو یا د بدن د نوری حصی ویښان واخلی نو هغه باندی هیڅ کفاره نشته او دا کار یی ددی څخه مانع ندی چی قربانی به پرېږدی قربانی یی صحیح ده او قربانی یی نه باطلیږی لکه دا بعضی خلکو ګمان دی بلکی الله ته به توبه اوباسی(او قربانی به کوی)

۴۸- که چیرته د ویښتانو یا نوکانو کتړ کولو ته یی ضرورت راشی نو هیڅ باک نشته چی کتړ یی کړی لکه یو نوک یی مات شی او درد کوی تکلیف ورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسوی نو هیڅ حرج نشته چی کټ یی کړی یا یو ویښته یی په سترګو پروت وی او کټ یی کړی یا یو ویښته کټ کړی دی لپاره چی دغه ځای زخمی شوی دی او دوایی پری اچوی

او په ویښتوګمنزولوکی هیڅ حرج نشته اګرکه بعضی ویښتانو وغورځیګی بغیر د قصد نه

۴۹- د ذبح د ادابو څخه دا هم ده چی د قربانی ځناور د ذبحی ځای ته په نرمی سره بوځی او سختی دی پری نه کوی د ابن سیرین څخه روایت دی چی عمر رضی الله عنه یوکس ولیدو چی د قربانی ځناور یی په ښه باندی وهو او روان کړی یی وو هغه ورته وویل هلاک شی د مرګ ځای ته یی په ارام سره بوځه

۵۰- چاړه به د ذبح نه مخکی خه تیره کړی دی لپاره چی ځناور ته تکلیف ورنکړی او دا د احسان څخه ده نبی علیه السلام فرمایی بیشکه الله تعالی په هر چی باندی احسان فرض کړی دی کله چی تاسو وژل کوی نه ښی طریقی سره وژل وکړی اوکله چی تاسو حیوان ذبح کوی نو ښی طریقی سره یی ذبح کړی او تاسوکی دی یو تن چاړه تیره کړه او حیوان ته دی راحت ورکړی

نو د حیوان مخامخ به چاړه نه تیره کوی نه دا چی یو حیوان ذبح کوی او بل ورته ګوری ځکه دا د احسان منافی کارونه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۱- د ذبح په وخت د غواګانو اوګډو او بیزو راڅملول مستحب دی او داسی حال کی به نشی ذبح کولی چی ولاړی وی یا ناستی ځکه څملول یی بهتر او پدوی باندی شفقت او نرمی کول دی

او چپ طرفته به څملول کیږی ځکه پدی سره په ذبح کولوکی اسانی وی او په ښی لاس کی به چاړه نیول کیږی او چپ لاس باندی به د حیوان سر نیول کیږی

او څوک چی چپ لاسی وی او په ښی لاس باندی ذبح نشی کولی نو هغه به په ښی طرف حیوان څملوی لیکن قبلی ته مخامخ او په چپ لاس به یی ذبح کوی ځکه دده دا کار په اسانی سره د ذبح باعث دی

او د اوښانو باره کی سنت دادی چی په ولاړه به نحرکولی شی شاته دوه ښپی به یی کولاو وی او مخی ته به تړلی شوی وی

۵۲-د ذبح کونکی قبلی طرفته مخ کول او د ذبیحه قبلی طرفته متوجه کول مستحب دی او دا په هری قربانی کی مستحب دی لیکن په هدی او قربانی کی یی استحباب موکد دی د ابن عباس رضی الله عنهما څخه روایت دی چی باید یو تن دی پټاسوکی ذبیحه پخپل او د قبلی په درمیان کی وګرځوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۳- قرباني یو عبادت دی او هر عبادت کی نیت ضروری وی نبی علیه السلام فرمایی د ټولو اعمالو دارو مدار په نیتونو باندی دی او د هر چا لپاره د عمل هغه ثواب دی چی هغه یی نیت وکړی او نیت ځکه ضروری دی چی مونږ پدی سره د عبادت او عادت مابین کی تمییزکولی شو

او د قرباني د ځناور اغستل او په خپل مقرر وخت کی ذبح کول کافی دی ځکه د نیت تعلق د زړه سره دی او اعمال پدی باندی دلالت کوی

۵۴- د ذبح په وخت بسم الله الله اکبر او دعا ویل پکار دی نو داسی به وایی بسم الله الله اکبر اللهم ان هذا منک ولک اللهم تقبل منی یا تقبله عن فلان کله چی د بل چا لطرفه قرباني کوی

او پدی کلماتوکی واجب صرف بسم الله ده باقی کلمات ویل مستحب دی

۵۵- د قرباني د ځناور او د هدی د غوښو خرخول جایز ندی نه ددی د څرمونو ویښتانو وړیو خرخول جایز دی ځکه چی کوم شی د الله د عبادت په طور سره اداکړی شی هغی کی واپسی جایز نده او ددی شیانو خرخول یو نوع واپسی ده

امام احمد فرمایی سبحان الله څرنګه دا خرڅوی او دا یی د الله لپاره قرباني کړی ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۷- جایز نده چی قصاب ته د قربانی نه څه غوښه وغیره ورکړی د هغه د ذبح یا خدمت په مقابل کی

د علی رضی الله عنه ددی حدیث د وجی هغه فرمایی نبی علیه السلام ما ته امر کړی وو چی زه د هغه په اوښانو باندی قایم وسم او د هغی غوښی څرمنی صدقه کړم او قصاب ته د هغی نه هیڅ ورنکړم او نبی علیه السلام فرمایلی وو چی هغه (قصاب) ته یی مونږ د خپل طرفه ورکوو

او ځکه چی قربانی د الله لپاره ذبح شوی ده نو قصاب ته د هغی څه حصه ورکول د خرڅولو مشابه دی او دا یو نوع رجوع کول دی په قربانی کی چی جایز ندی

۵۸-کله چی قصاب فقیر وی یا ملګری وی نو څه باک نشته چی هغی ته د صدقی په طور ورکړی شی یا د هدیه په طور لیکن مخکی نه به یی شرط نه وی لګولی چی که ذبح به می درله وکړه ما له به یی راکوی

نو دا قصاب به د یو عام غریب حیثیت لری بلکی ده لره یی ورکول بهتر دی ځکه چی ده تکلیف وکه او ځان یی ستړی کړی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵۹- د قرباني کونکی لپاره جایز دی چی د قرباني غوښه وخوری یا یی چا ته هدیه کړی یا یی صدقه کړی

الله تعالی فرمایی پخپله یی هم وخوری او غریب فقیر ته یی هم ورکړی

او بل مقام کی فرمایی تاسو یی هم وخوری او غریب سوال کونکی ته یی هم ورکړی دغه شان مونږ دا حیوانات ستاسو تابع ګرځولی دی دی لپاره چی تاسو شکر وکړی

۶۰- علماو په هغه مقدارکی اختلاف کړی دی چی قرباني کونکی یی خوری یا یی هدیه کوی یا یی صدقه کوی

لیکن پدی کی اساني ده او راجح خبره داده چی دری حصی یی کړی یوه حصه وخوری یوه هدیه کړی یوه صدقه کړی

او دا د ابن مسعود او ابن عمر رضی الله عنهما قول دی

ابو جعفر النحاس فرمایی

او د اکثرو علماو رایه داده چی د هغی څخه ابن مسعود ابن عمر عطا ثوری چی دری حصی کړی شی یوه حصه صدقه کړی یوه هدیه کړی او یوه خپله او دکور خلک وخوری

اوکه ددریمی حصی نه ډیره یی وخوړه څه باک نشته

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۱- په قربانی کی د وکیل باره کی حکم دادی چی که هغه ته موکل (چا چی دا وکیل گرځولی دی) هغه ورته اجازت کړی وو چی ویی خوری ترینه یا یی صدقه کړی یا یی هدیه کړی نوکولی یی شی اوکه نه وو نو موکل ته به یی روغه سپاری

۶۲- د قربانی غوښه صدقه کول او فقیرانو ته ورکول واجب دی برابره ده که لګه وی اوکه ډیره او د وجوب دلیل دالله دا قول دی چی خپله یی هم وخوری او غریبانو ته یی ورکړی

۶۳- اهل ذمه ته د قربانی د غوښی ورکول جایز دی خصوصا کله چی هغوی غریبانان وی یا د قربانی کونکی ګاونډیان وی یا یی رشته دار وی یا د هغوی زړونه د ایمان طرفته مایل کول مقصود وی

الله تعالی فرمایی : الله تاسو د هغه خلکو نه نه منع کوی چی تاسو سره یی جنګ ندی کړی او تاسو یی له کورونو څخه نه یی ویستلی چی تاسو د هغو سره نیکی وکړی او هغوی سره احسان وکړی بیشکه الله د احسان کونکو سره مینه لری

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۴- په احادیثوکی ثابته ده چی نبی علیه السلام د قربانی د غوښو د ذخیره

کولو نه یوکال منع کړی وه او بیا یی اجازت ورکړی وو یعنی د غوښی د ذخیره کولو نه د منع حکم منسوخ شوی دی او دا د جمهورو علماو موقف دی

د سلمه بن اکوع رضی الله عنه څخه روایت دی چی رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی کله چی یوکس ستاسوکی قربانی وکړی نو دا دی په دریمه ورځ پداسی حال کی نه صباح کوی چی کورکی یی د قربانی غوښی نه څه شی پاتی وی

کله چی راروان کال راغلی صحابه و وویل ای دالله رسول مونږ همغه شان کار وکړو لکه پروس کال چی موکړی وو

نبی علیه السلام وفرمایل : خپله یی هم وخوری او نورو ته هم ورکړی او ذخیره یی هم کړی البته پروس کال په خلکو باندی سختی وه نو ما غوښتل چی تاسو ورسره مدد وکړی

۶۵- اصل داده چی قربانی به د قربانی کونکی په ملک اوکلی کی وی او

همغه کلی کی به یی غوښه تقسمیږی لیکن دکلی او ملک نه باهر یی کول هم جایز دی کله چی حاجت وی یا پکی فایده وی

لکه کله چی یوکلی کی قربانیانی ډیر شی او غریب خلک کم وی یا بل کلی کی حاجت او غربت ډیر وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶۶- هغه کس چی خپل وطن کی ندی هغه له جایز دی چی په خپل وطن کی یوکس وکیل مقرر کړی او قربانی ورته وسپاری او هغه یی خلکوکی تقسیم کړی

۶۷- قربانی د عقیقه په ځای باندی کار نکوی ځکه دا هر یو بذاته مقصود عبادت دی او د هر یو سبب مختلف دی نو یو د بل قایم مقام نشی کیدای

والله اعلم

وصلی الله علی نبینا محمد صلی الله علیه وسلم

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library